

## УПРАВЛІННЯ РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЮ ДІЯЛЬНОСТІ ФІНАНСОВИХ УСТАНОВ ПІД ЧАС ВІЙНИ

**Гаряга Леся Олегівна**

кандидат економічних наук, доцент

*Черкаський національний університет ім. Богдана Хмельницького, Україна*

**Бур Сергій Анатолійович**

здобувач вищої освіти економічного факультету

*Львівський національний університет ім. Івана Франка, Україна*

Управління результативністю діяльності фінансових установ є процесом контролю та управління фінансовими результатами і загальною результативністю діяльності в цілому [1, с. 23]. Основною метою управління результативністю є досягнення стратегічних цілей фінансової установи шляхом ефективного використання ресурсів і досягнення показників продуктивності. Ключовими аспектами управління результативністю фінансових установ є визначення стратегічних та оперативних цілей та встановлення вимірювальних показників, які допоможуть відстежувати досягнення цілей. Важливим вважаємо виявлення відхилень від заданих цілей та необхідність встановити причину таких змін і розробити плани корегування через зміну стратегії, повторну оцінку процесів, надання додаткових ресурсів або впровадження нових контрольних механізмів.

Управління результативністю діяльності фінансових установ передбачає планування майбутніх результатів та розробку прогнозів, які допоможуть фінансовій установі досягти своїх цілей у майбутньому [2, с. 15-16]. Необхідним є створення системи звітності та контролю, що дозволяє відстежувати досягнення цілей і результатів діяльності фінансової установи та включає публікацію фінансової інформації, оцінку продуктивності та відповідальність за результати.

Під час дії військового стану в Україні ефективне управління результативністю діяльності фінансових установ має певні особливості, а також виклики та загрози. Перш за все, фінансові установи повинні мати чітку стратегію дій, спрямовану на забезпечення фінансової стабільності організації під час війни [3]. Зазначена стратегія має включати такі елементи, як забезпечення надійності банківської установи, збереження фінансових резервів, визначення пріоритетних напрямків фінансування та розробку механізмів контролю за використанням коштів. Наступним важливим кроком є взаємодія (співпраця) фінансових установ з урядом та відповідними органами влади для вирішення фінансових проблем, з якими стикається країна під час війни, наприклад, впровадження заходів зі збільшення доходів, скорочення витрат та управління боргом країни [4].

Ключовим завданням фінансових установ під час війни є продовження забезпечувати доступ до фінансових послуг для громадян та підприємств незалежно від умов бойових дій, впровадження технологічних засобів, таких як мобільний банкінг та електронні платежі, а також забезпечення фінансової грамотності населення та стабільності валютного курсу [5, с. 105].

Військовий стан в країні та дія зовнішніх чинників породжує низку проблем управління результативністю діяльності фінансових установ серед основних з них виділимо:

1) невизначеність і непередбачуваність економічної ситуації, тобто воєнний конфлікт (акт збройної агресії проти нашої держави) може призвести до значних зрушень в економічному середовищі, що робить надзвичайно складною процедуру передбачення результатів діяльності фінансових установ;

2) нанесені збитки й руйнування економіці країни, що можуть вплинути на можливість фінансових установ надати свої послуги та здійснювати операції;

3) наявність інфраструктурних та комунікаційних обмежень, оскільки війна ускладнює процеси доступу до інфраструктури та комунікаційних каналів, що впливає на роботу фінансових установ;

4) зміну пріоритетів та завдань фінансових установ, що потребує адаптації та перегляду стратегій та планів діяльності [6, с. 284];

5) зростання ризику та невизначеності, оскільки воєнний стан впливає на результативність та стабільність фінансових установ.

Для успішного управління результативністю діяльності фінансових установ під час війни, необхідно розробити адаптивні стратегії та оперативні плани дій, використовувати надійні системи контролю та звітності, а також взаємодіяти з іншими фінансовими установами та регуляторами для забезпечення стабільності та ефективності їхньої діяльності [7, с. 168].

Перспективними напрямками управління результативністю діяльності фінансових установ під час війни є: розробка стратегій на основі специфічних умов військових дій через врахування ризиків, обмежень та можливостей, що випливають з воєнного конфлікту; моніторинг і оцінка ризиків (втрати суспільства, зниження платоспроможності клієнтів, втрати активів тощо); збереження талановитих кадрів через залучення та утримання кваліфікованого персоналу, який може ефективно функціонувати в умовах війни [8, с. 85]; впровадження ефективних систем контролю та звітності за допомогою систематичного моніторингу та оцінки фінансових показників з метою вчасного реагування на зміни у ринкових умовах та виправляти ситуації, які можуть вплинути на результативність; реорганізація бізнес-процесів та застосування інноваційних продуктів, включаючи зміну бізнес-моделей та інвестиції в нові технології; забезпечення фінансової стабільності та ліквідності, що дозволить продовжувати свою діяльність навіть в умовах затяжної війни, забезпечуючи достатній рівень капіталу та ліквідних активів [3, с. 267].

Таким чином, управління результативністю діяльності фінансових установ під час війни є критично важливим для ефективного функціонування економіки та фінансової стабільності. Під час війни фінансові установи виконують низку завдань, у тому числі забезпечення фінансування оборонних потреб, підтримки економічної життєздатності країни та забезпечення безпеки фінансової системи.

#### Список використаних джерел:

1. Руденко М. В. Теоретичні аспекти взаємодії фінансового та реального секторів економіки. *Вісник Університету банківської справи*. 2017. № 1(28). С. 21–29.
2. Yehorycheva S. The development of methodology of banks' financial stability assesment by taxonomic method. *Financial and credit activity: problems of theory and practice*. 2022. № 1 (42). Р. 13–25.
3. Барановський О. І. Трансформаційні процеси у фінансовому секторі національної економіки: теорія, методологія та моделювання: монографія. Київ: ДВНЗ «Університет банківської справи», 2017. 488 с.
4. Хуторна М. Е. Ринок інвестиційних фінансових послуг в умовах екологізації економічного буття та становлення економіки сталого розвитку. *Фінансовий простір*. 2023. № 1 (49). С. 97–119.

5. Гаряга Л. О. Вплив волатильності валютного курсу на окремі показники фінансово-економічного розвитку України. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2016. № 4. Том 1. С. 104–108.
6. Kolodii S. Econometric analysis of indicators of development of financial and real economic sectors. *Financial and credit activity: problems of theory and practice*. 2019. № 4 (31). P. 279–290.
7. Гаряга Л. О., Куліш Р. Р. Фінансова безпека банківської діяльності в умовах цифровізації. *Проблеми економіки*. 2019. № 4. С. 163–171.
8. Руденко М. В. Компетентнісний підхід в оцінці персоналу фінансових установ. *Економічний часопис Волинського національного університету імені Лесі Українки*. 2023. № 1(33). С. 80–89.